

MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ YÖNETİŞİM MODELİ

1. GİRİŞ

Malatya Turgut Özal Üniversitesi yönetim modeli; **liderlik, kalite ve katılımcılık** anlayışı üzerine kurulmuş ve üç temel süreç üzerine oturtulmuştur. Bu süreçler, Yükseköğretim Kalite Güvence Sistemiyle de uyumlu olacak şekilde

- **Eğitim-Öğretim,**
- **Araştırma-Geliştirme,**
- **Toplumsal Katkı** başlıklarından oluşmuştur.

Birbirinden bağımsız olmayan süreçler, aynı zamanda kesişim noktalarında ortaya çıkan **bütünleşik faaliyetlerle** üniversitenin katılımcı ve kapsayıcı yönünü güçlendirecek şekilde tasarlanmıştır. Model, tüm süreçlerde aynı zamanda kalite güvencesinin sürekliliğini sağlamak amacıyla **PUKÖ döngüsü (Planla, Uygula, Kontrol Et, Önlem Al)** esaslı çalışmayı zorunlu kılmaktadır.

Malatya Turgut Özal Üniversitesi yönetim modeli, süreçlerin işleyişi, birimler arası ilişkiler ve ayrıca kalite kültürünün sürekliliği için PUKÖ döngüsünün nasıl kullanılacağına yönelik açıklamalar aşağıda başlıklar halinde detaylı olarak verilmiştir.

2. YÖNETİŞİMDE ÜST YAPI

2.1 Rektör

Rektör, üniversitenin vizyonunu ve stratejik hedefleri için liderlik eden, kurumun akademik ve idari yapısını yöneten en üst düzey yetkilidir. Eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve toplumsal katkı faaliyetlerinin bütünleşik bir yaklaşımla yönetimi için yönlendirici ve liderlik eden en üst düzey otorite olarak, kalite güvencesi sisteminin işlerliğini sağlamakla yükümlüdür. Rektör, tüm birimler arasında koordinasyonu sağlar ve üniversiteyi ulusal ve uluslararası düzeyde temsil eder.

2.2 Senato

Senato, üniversitenin akademik politikalarını belirleyen en üst organdır. Eğitim-öğretim süreçleri, araştırma stratejileri ve toplumsal katkı faaliyetlerinin akademik boyutları senato kararları ile şekillenir.

2.3 Yönetim Kurulu

Üniversitenin idari ve mali karar organıdır. Stratejik hedeflerin bütçe, kaynak yönetimi ve uygulama süreçleriyle uyumlu yürütülmesini sağlar.

2.4 Kalite Komisyonu

Kalite Komisyonu, tüm süreçlerin izlenmesi, değerlendirilmesi ve sürekli iyileştirilmesinde merkezi rol üstlenir. Eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve toplumsal katkı faaliyetleri için performans göstergeleri belirler ve PUKÖ döngüsünün uygulanmasını koordine eder.

2.5 Danışma Kurulları ve Öğrenci Komisyonu

Üniversite Danışma Kurulu ve Birim Danışma Kurulları, dış paydaşların (kamu kurumları, özel sektör, sivil toplum örgütleri) üniversite süreçlerine katılımını sağlayarak yönetimde çok sesliliği güçlendirir.

Öğrenci Komisyonu ise karar alma süreçlerine öğrencilerin katılımını sağlayarak demokratik ve kapsayıcı yönetime katkı sunar.

3. TEMEL SÜREÇLERİN YÖNETİMİ

3.1 Eğitim-Öğretim Süreç Yönetimi

Eğitim-öğretimden sorumlu rektör yardımcısı, Eğitim Öğretim Alt Komisyonu ve Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü aracılığıyla bu süreci yönetir. Müfredat geliştirme, ders içeriklerinin güncellenmesi, ölçme-değerlendirme mekanizmalarının iyileştirilmesi ve akreditasyon çalışmaları bu yönetim sürecinin sorumluluğundadır.

3.2 Araştırma-Geliştirme Süreç Yönetimi

Araştırma-geliştirmeden sorumlu rektör yardımcısı, Araştırma-Geliştirme Alt Komisyonu ve Araştırma Koordinatörlüğü üzerinden üniversitenin bilimsel üretkenliğini artırmaya odaklanır. Yayın üretme ve proje geliştirme yetkinliklerinin artırılması, ulusal ve uluslararası fonlardan yararlanma ve yayın süreçleri bu yönetim sürecinin sorumluluğundadır.

3.3 Toplumsal Katkı Süreç Yönetimi

Toplumsal katkıdan sorumlu rektör yardımcısı, Toplumsal Katkı Alt Komisyonu ve Toplum-Sanayi İş Birliği Koordinatörlüğü aracılığıyla üniversitenin sosyal sorumluluk misyonunu hayata geçirir. Sosyal sorumluluk projeleri, kamu-üniversite iş birlikleri, yerel ve bölgesel kalkınmaya katkı sağlayan faaliyetler bu yönetim hattı üzerinden yürütülür.

4. BİRİMLER ARASI İLİŞKİLER

4.1 Akademik Birimler

Fakülteler, enstitüler ve meslek yüksekokulları, eğitimin ve araştırmanın doğrudan yürütücüleridir. Akademik birimler aynı zamanda toplumsal katkı faaliyetlerinde de aktif rol üstlenir.

4.2 Uygulama ve Araştırma Merkezleri

Uygulama ve Araştırma Merkezleri, disiplinler arası projeler yürüterek bilgi üretimine katkı sağlar. Toplumun ihtiyaçlarına yönelik çözümler geliştirilmesi de merkezlerin görev alanındadır.

4.3 Koordinatörlükler, Komisyonlar ve Kurullar

Komisyonlar, koordinatörlükler ve kurullar, akademik ve idari birimlerin birlikte çalışmalarını sağlamak, iş birliklerini geliştirmek, paydaş ilişkilerini yönetmek üzere yönetim modelinin işleyişinde destekleyici rol oynar.

4.4 İdari Birimler

Genel Sekreterlik ve bağlı idari birimler, temel süreçlerin verimli, etkin ve planlı yürütülmesi için mali, teknik ve lojistik destek sağlar.

5. ETKİLEŞİM ALANLARI

Yönetişim modelinin kritik öneme haiz alanları ise üç temel sürecin kesişim noktalarında belirginleşen sorumluluklardır. Bunlar:

- **Araştırma temelli eğitim-öğretim faaliyetleri,**
- **Toplumsal katkı temelli eğitim-öğretim faaliyetleri,**
- **Toplumsal katkı temelli araştırma faaliyetleri,**
- **Bütünleşik faaliyetler (7. kesişim noktası; Eğitim, araştırma ve toplumsal katkının bütüncül bir şekilde değerlendirildiği faaliyetler)**

Araştırma Temelli Eğitim-Öğretim Faaliyetleri

Öğrenmenin araştırma süreçlerinden beslenerek yürütüldüğü faaliyetleri kapsar. Bu kapsamda;

- ✓ Ders içeriklerinin araştırma sonuçlarıyla ilişkilendirilerek hazırlanması,
- ✓ Öğrencilerin lisans/lisansüstü düzeyde proje geliştirme yetkinlerinin öğrenme yoluyla arttırılması,
- ✓ Araştırma sonuçlarına göre müfredatın sürekli güncellenmesi bu alanın temel sorumlulukları arasındadır.

Toplumsal Katkı Temelli Eğitim-Öğretim Faaliyetleri

Topluma doğrudan fayda sağlayacak eğitim -öğretim faaliyetlerinin üretilmesini kapsar.

- ✓ Yaşam boyu öğrenme programları,
- ✓ Kamu kurumları, STK'lar ve yerel yönetimlerle iş birliğiyle düzenlenen eğitimler,
- ✓ Bölgesel kalkınmaya destek olacak sertifika veya kurs programları,
- ✓ Öğrencilerin sosyal becerilerini ve iletişimlerini geliştiren bu kapsamda ele alınır.

Toplumsal Katkı Temelli Araştırma Faaliyetleri

Araştırmaların yalnızca akademik yayın üretmeye değil, aynı zamanda toplumsal sorunlara çözüm bulmaya odaklanması esastır.

- ✓ Yerel, bölgesel ve ulusal ihtiyaçlara dönük projeler,
- ✓ Sanayi, tarım ve hizmet sektörleriyle çözüm odaklı iş birlikleri,
- ✓ Uygulama ve araştırma merkezleri aracılığıyla topluma doğrudan fayda sağlayan araştırmalar bu alanın kapsamındadır.

Bütünleşik Faaliyetler (7. Kesişim Noktası)

Eğitim, araştırma ve toplumsal katkı faaliyetlerinin birbirinden beslenen **bütüncül bir etkileşimle** yönetildiği faaliyetlerdir.

- ✓ Öğrencilerin toplumsal katkı projelerinde yer aldığı araştırma-eğitim modelleri,
- ✓ Bölgesel/ulusal araştırma problemlerine çözüm odaklı çalışmalar ve yayım faaliyetleri
- ✓ Yeni nesil bilgi üretimi ve teknoloji transferi alışmaları
- ✓ Üniversitenin “katma değer” yaratan sportif, sosyal, ekonomik ve kültürel çıktılar bu alanda değerlendirilen başlıklardır.

Bu etkileşim alanları, üniversitenin yalnızca akademik değil, aynı zamanda toplumsal etki açısından da güçlü bir konum elde etmesini sağlar.

6. PUKÖ DÖNGÜSÜ İLE SÜREÇ YÖNETİMİ

Yönetişim modelinde **PUKÖ döngüsü** (Planla, Uygula, Kontrol Et, Önlem Al), tüm süreçlerin çalışma sistematğinde kilit konumda yer almaktadır. Bu sayede kalite güvencesi dinamik ve sürekli gelişime açık bir mekanizmaya dönüşmektedir.

- ✓ **Planla:** Eğitimde müfredat çalışmaları ve öğrenim kazanımları, araştırmada proje üretme yetkinliğinin geliştirilmesi ve toplumu

ilgilendiren sorunlar gibi başlıkların belirlenerek ilgili birimlerle iletişim halinde ihtiyaç analizi yapılarak paydaş katılımıyla karar alınması planla aşamasını oluşturur.

- ✓ **Uygula:** Planlama aşamasında alınan kararın hayata geçirilmesi (Ders bilgi Paketi doldurulması, proje yazma eğitimi, yaşam boyu öğrenme etkinliği gibi) aşamasıdır.
- ✓ **Kontrol Et:** Çalışmalar kalite göstergeleriyle ölçülür; öğrenci değerlendirmeleri, araştırma çıktıları, toplumsal etki raporları düzenlenir.
- ✓ **Önlem Al:** Bulgular doğrultusunda gerektiğinde iyileştirme yapılır. (Eğiticilerin eğitimi programı, tecrübe paylaşımı, öğretim yöntemi değiştirme gibi). Bu aşamada iyileştirme ihtiyacı olmasa dahi sürecin sürdürülebilirliği için izleme ve değerlendirmenin devamlılığı esastır.

PUKÖ döngüsü, yalnızca kalite güvencesini değil; aynı zamanda sürekli öğrenme kültürünü de üniversitenin tüm birimlerine kazandırır.

7. YÖNETİŞİM İLKELERİ

Malatya Turgut Özal Üniversitesi Yönetişim Modelinin işleyişinde temel ilkeler şunlardır:

- ✓ **Katılımcılık:** Tüm paydaşların karar süreçlerine etkin katılımı.
- ✓ **Hesap Verebilirlik:** Kaynakların şeffaf yönetimi ve düzenli raporlama.
- ✓ **Şeffaflık:** Tüm süreçlerin açık ve erişilebilir olması.
- ✓ **Sürdürülebilirlik:** Uzun vadeli etki yaratacak stratejilerin benimsenmesi (Stratejik Plan).
- ✓ **Sürekli İyileştirme:** PUKÖ döngüsü aracılığıyla her alanda yenilenme.

7. DEĞERLENDİRME

Malatya Turgut Özal Üniversitesi'nin yönetim modeli, akademik gelişim ile toplumsal sorumluluğu birleştiren bütüncül bir yapıdır. Eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve toplumsal katkı süreçleri arasındaki etkileşim; koordinatörlükler, kurullar, komisyonlarla desteklenerek ve PUKÖ döngüsüyle işletilerek üniversitenin Kalite Güvence Sisteminde dinamik bir yapı ortaya çıkarmıştır.

Modelin sürdürülebilirliği için:

1. Birimler arası iletişim ve koordinasyonun güçlendirilmesi,
2. Paydaş katılımının artırılması,
3. Dijitalleşme ve veri temelli karar mekanizmalarının geliştirilmesi,
4. Akademik ve idari personel için yetkinlik kazandırıcı ve gelişimi destekleyen programların uygulanması önemlidir.